

Mỗi gia đình có mỗi hoàn cảnh riêng, mỗi nếp sống riêng, mỗi một chu kỳ kinh nghiệm riêng, đèn nhà ai, nếp sống, nên chúng tôi cảm thấy áy náy khi giải bày nếp sống riêng tư của mình.

Tuy nhiên, xin mạnh dạn đóng góp đôi điều vào cuộc sống vợ chồng mà chúng tôi đã trải qua gần 50 năm qua, như là một trao đổi như để chúng ta cùng chia sẻ hiểu sống hạnh phúc tuổi già, cái tuổi gần đi xa trải trong cái cảnh:

***Tuổi già rong ruổi tình già
Cháu con đi cả, mẹ n mà về ai?***

Tuy nhiên, tình già lắm khi cũng mang di chứng bất trắc của tuổi già như chính bản thân người già lắm ca lắm cảm theo thói quen “già sinh tử” khi n đi tuổi già chuyên, sinh già miêng già m m cãi nhau chỉ vì những thói tốt tốt không đâu!

Một khác, giữa chúng tôi có những khoảng cách lớn về tư tưởng, về tâm tính, về cảm nhận, nhất là về sở thích. Lúc lúc cái mà người n b n đi cả mình ghét nhất thì mình lại lao vào. Người c lại, nhiều khi cái mà người n b n đi cả mình nghĩ thì mình cũng không m n mà, mà còn lắm khi dè b u chê bai, ph n đi!

Khúc m c trong đời thơ i

Nếu chúng tôi thi u khoan dung với nhau hoặc không hiểu tâm đ n nhau, con thuy n h n phúc cả chúng tôi có lẽ đã chao đ o khi n b n chìm t thu nào. Theo tôi, khoan dung đ đ i thơ i và trong đ i thơ i là đi u ki n tiên quyết. Bởi vì với chúng tôi, đ i thơ i thi u t ch là khía c n gai góc nhất, gay c n nhất trong cuộc sống vợ chồng.

Các b c tiên b i, ông bà t tiên chúng ta có lẽ cũng đã trải qua không ít “gian truân” trong đ i thơ i, nên đã nh n nh chúng ta:

***L i nói không m t t i n mua,
L a l i mà nói cho v a lòng nhau.***

Hoàng:

**Vàng chửi chửi cãi nhau hoài,
Sao cho trong mâm thì ngoài mâm êm.**

Nhưng tôi dĩ nhiên nghe thì đơn giản, nhưng thực thì tôi là cảm thấy quá trình như những khác cam go.

Thì hiểu đi thoại hay đi thoại là chửi trong đi sống và chửi là một khi mà khuyét lên gây hại không như cho hạnh phúc là đôi dù bắt cứ đâu tu đâu! Càng về già, tính tình càng thay đổi, càng dễ gặp gỡ và đi đâu đến to tiếng.

Vâng! Không đi thoại là đi u nguy hiểm khó lường. Nhưng đi thoại mà không khéo, thì hiểu thì càng làm tăng rắc rối cho cuộc sống của đi.

Đi thoại, không đi chửi

Tôi chuyện cảm nhận, tôi vì chửi búa, vì nhà, vì đi, vì con cái hành, cái gì cũng có thể trở thành tài khi nào cho và chửi không thể chửi, sinh “tôi qua tiếng tôi.” Nhưng lúc chửi người phải ai cảm, hay có khi tôi cảm hai, nhưng anh cảm đi em, em cảm là tôi anh... đi thoại thành ra đi chửi.

Cho nên, trong đi thoại, chúng tôi cảm gặp tránh chửi mắng nhau. Một tôi đi đáp không đơn đo kể mà chửi gây xúc phạm cho nhau. Cuộc đi chửi tôi tăng cảm ứng đi, đơn tôi đi thoại, mà hai ai nói, chửi ai nghe ai, kể tự dĩ nhiên sẽ là trở đi u khi không kịp soát, chửi ai thua ai đi rồi cảm hai cùng thua!

Dù buồn nhau, giận nhau lắm, chúng tôi cảm gặp cách sống hô một đi u Anh hai đi u Em và nhau, quý không hề “đi cùng”, “trở giận” gặp nhau bằng Ông-Bà, Ông-Tôi, Cô-Tôi, hay tôi hạnh phúc, Mây-Tao. Chúng tôi tôi cảm là tôi thu cảm thành và chửi đã “tôi” không gặp sống hô “Mình” và nhau – chửi gặp và là mình, và gặp chửi cũng mình, như hiểu ông bà ta ngày xưa

quen gọi. “Mình ơi!” Ngọt ngào làm sao! Nhưng đã trót quen “anh-em, em-anh” rồi cũng muộn mà käm gì đâu?

Vừa tới đây, tôi sốc như vợ anh näng cäng thäng cäng a mät bän giä đäng nghiäp cũ cäng a chúng tôi gần 40 năm vợ chồng. Ông bän viät: “Tôi năm nay đã xäp xä 80 rồi, nên cũng häi yäu và läm cäm. Thêm vào đó phải ‘häu hä’ bà xã 2 năm nay bän häng näng liät giäng, nên cũng häi mät.

Bà xã tôi hai tay đã hoàn toàn tê liệt, không còn làm được việc gì nữa. Tôi ăn uống đän räa mät, thay quần áo, đi vệ sinh đều phải có người giúp đỡ. Tôi phải làm thế cho bà là:

**Bà ơi! Tôi gọi mình bà
Khác nào như thế mà già tôi xa
Chồng bà ngäng cäng rät häu bà
Chỉ u bà cho thäa mäi tình thäy chung
Gäi bà tôi sốc mình già
Gäi em tôi thäy cũng häi kä kä
Thôi thì tôi gọi bà ngäng Minh,
Chúng Minh hai đứa a vợ näng tình nhä xa a.”**

Ông bän kät bäng läi bình: “Chä biết bà có hài lòng không, nhưng tôi thấy bà cäng iäi läm”. Läc quan như vậy đó! Tình nghĩa phu thä bày như hàng, kín đáo, thänh và thâm thúy thì mới cäng y, tôi cho là tuyệt vời! Hài lòng là phải! Và chồng còn hơn thäng näa! Hạnh phúc tuổi già thì näng và phát triển cùng cách đời thì sâu sắc thâm trầm như thế này! Bài học lớn và vô cùng quý báu cho chúng tôi.

Bäo nhau hay khäo nhau?

Chúng tôi luôn tâm nguyện: Đi thoại đi täng khoát không có nghĩa là cãi nhau, cäng gäng tránh “chuyện näng xäng chuyện kia”, không vì cái hiän thì nhäng xäng mà läi väng däng xa läng xa läng cäng ăn nhäp vào đâu để hài thì nhau cho häng giän. Khi mà anh län thì ngäng nhân danh “bäo nhau”, em näng läi “bäo nhau” với anh thì säng không còn là “bäo nhau” nữa, mà là “(tra) khäo nhau” chỉ chỉ täng nhau, täng khäng nhau bäng ngäng täng!

Ngày nay, häng nhäng đã qua rồi cái thäng “đàn bà thì väng, đàn ông thì väng”, nhäng Hoa Kä, nhưng có läc cäng nam län näng bên nào cũng còn thiên về môn võ khác: võ mäm! Hiäm häa tan väng häng nhäng phúc gia đình đän täng đó!

Tuy nhiên, nếu u trót xåy ra cãi vã như våy, thì mät trong hai chúng tôi läi nhanh chóng tìm cách lái câu chuyện trä väi hiän täi, däu giäng väi nhau. Phía “nam nhi chi chí” chä đäng träc bäc “hòa häp” như nhäng này, thì liäu yäu đäo tä như tôi đây cũng säm lòng thôi... Bởi giä đäng nhiên thän “hòa giäi” sä hiän giäa chúng tôi, gän trên môi chúng tôi mäi ngäi mät “näc mắt làm lạnh” chäa chan nghĩa tình phu thä!

Đäc biät, chúng tôi ra säc tránh to tiäng väi nhau khi có con cái hiän điän, nhät là lúc chúng còn bé thä, tâm trí chúng còn non nät.

Quan tâm täi nhau

Mät khác, như u lúc nghiäm läi mäi thäy do chänh mäng hoäc thäm chí vô tâm, chúng tôi không chú ý täi nhäng biän đäi trong tâm träng ngäi bän đäi cäa mình lúc này hay lúc khác bängäi cänh tác đäng chi phäi, khiän läm län chúng tôi vô tình gây phiän näo cho nhau không ít. Xào xáo bät đäu tä như ngäi không quan tâm täi nhau như våy.

Chäng hän, khi ngäi bän đäi đän mät lúc nào đó räi vào tình träng bäc chä, nếu mình không läu ý läng nghe tiäng lòng cäa ngäi bän đäi mà chä chä sä hä mà bät bänhäng läi nói không kiäm soát đäc tä miäng ngäi bän đäi đang trong tình träng khäng hoäng vä tâm lý, chäc chän vät thäng sä không lành mà càng thäm sâu vào máu thät xång täy và cä tim óc cäa ngäi phäi ngäu. Cho nên, trong mäi träng häp, tä chä đä tránh cãi vã, không đä thêm đäu vào läa là đäu chúng tôi luôn chú tâm thäc hiän träc nhät!

***Giät nhau chäng cái läu cäu,
Giät nhau bäng cái u säu đäc chäa?***

Cä Nguyän Du đã chäng täng cänh báo như våy sao? Läu cäu là con dao. Con dao giät ngäi đã là đäc, u säu giät chät hänh phúc gia đình và giät chät nhau càng đäc đäa biät bao!

Mät nhän, chín lành

Là phán ná, tái cá mát kinh nghiám náy vá pháa ná giái cháng tái: Tháng tháng, khi ngái cháng làm ngái “dáng cám” đá bác đáu trong thái đá quáng đái, bao dung vái vá, tián phong nhán lái trác vái vá mánh, thái bá vá náo má cháng xiáu láng! Tái cho đáy kháng phái là thái đá nhu nhác, má là mát biáu lá tình nghiáa vá cháng báo toán hánh phác cho nhau. “Mát sá nhán, chín sá lành”. Bao lâu ngái đán áng tá rá bán lánh “nam tánh” cáa mánh, bán lánh cáa “phái mánh” kháng cháp nhát vá mánh ván thuác vá “phái yáu” thái phái yáu yá chác chán sá yáu láng đá sán sáng mang gáp mái lán “chín sá lành” cho đác áng cháng! Ngáy nay, vá thái đán bá cháng tái khác xáa, nán mán pháp “đáu chánh” hai cáu ca dao sau:

(Ca dao: Cháng gián thái vá bát lái).

Xin sáa lái:

***Bá gián thái áng bát lái,
Cám sái nhá láa mát đái kháng khá.***

Xin các áng cháng đáng áp vá mánh bát lái nhá thái xáa náa nhá, má chánh pháa đán áng phái đá tián phong!

(Ca dao: Bán tháng thái bán phái cháng).

Xin nái lái:

***Ná tháng thái nam phái cháng,
Hai bán cáng tháng thái cáng đát đáy.***

Tháng thái thua; thua tháng

Cháa ban cho tái chá cá mát cái miáng má tái hai lá tai. Đáng nghe nhiáu, nái ít! Tái suy nghiá mái, tái sao mánh kháng tán đáng cá hai tai đá láng nghe hán là cá cái miáng oang oang vái ngái bán đái cáa mánh?

“Hán bác nám đái, hán chái nám lái!” Káu đáu, ngái sát trán! Chá làm khá nhau thái!

Ra sác kám chá và thay đái cáng cách xá sá cho tát hán, phái đáo hán vái ngái bán đái cáa mánh kháng phái chá là bá quyát má cán là quy luát cáa cuác sáng vá cháng.

ĐI THOẠI GIỮA VÀ CHỒNG

Tác Giả: Nguyễn Thị Ngọc
Thứ Hai, 19 Tháng 3 Năm 2012 12:41

Đàn bà không lý luận bằng lý trí như đàn ông, mà bằng chính con tim. Nếu người vợ chồng không dùng tim đáp lại tim, mà dùng lý lẽ của trí khôn để trả lời thì người chồng nói con tim với mình, người vợ chồng thì tất sẽ là kẻ thua cuộc. Trái lại, người đàn ông nào chấp nhận “thua” với mình thì người chồng, phần thì người chồng sẽ thu được người vợ người chồng khôn ngoan... Thì người con tim của và để con tim này mãi mãi thu được với mình, là của mình và chỉ là của mình mà thôi. Đó mới thật là bí quyết của một người đàn ông muốn tròn hạnh phúc với với mình! Và rồi người vợ nào sẽ chồng người chồng mà đáp lại bằng lòng mình yêu, kính trọng và hy sinh tất cả vì chồng và cho chồng.

***Yêu nhau, muôn sự chồng nể,
Dù trăm chồng cũng kê cho bằng!***

CỦA CỬ ĐỒNG TÌNH THƯỜNG

“Đi thoại” không “đi chữ” nhiều lúc xem ra lý tưởng quá, một lý tưởng khó thành hiện thực đối với bên chữ phạm tội trong thân phận con người. Chúng tôi chỉ còn chấp nhận với Chúa Giêsu và Mẹ Maria. Cửa người giúp chúng tôi vượt tất cả những điều mãi mãi trên tình nghĩa với nhau. Mỗi ngày, chúng tôi cùng suy niệm và chia sẻ ít ra một hai câu Phúc Âm (ngôn ngữ và đời hiện tại), sau đó là kinh Lạy Cha, Kính Mừng, Sáng Danh, rồi kết thúc bằng lời nguyện “Xin cho con tình yêu và ân sủng” và “Nữ Vương ban sự bình an, cửa cho chúng con”.

Dù rất ngu ngốc như, bị người trả việc kinh sách, nhưng khi thực hiện đi xuống trên đây, chúng tôi cũng cảm nhận có Chúa Tình Yêu cùng để hòa giải chúng tôi với Chúa và với nhau, cũng như như Đức Mẹ phù trợ đem bình an đến cho đời sống với chồng chúng tôi. Đó chính là lúc chúng tôi cảm thấy mình gần gũi nhau hơn, hạnh phúc thật sự.

Quên những gì phải quên

Tất nhiên ích trên, sau một thời gian cãi nhau dù có lúc nảy lửa, chúng tôi cũng ngừng không để cảm nhận đến nỗi lâu quá 10-15 phút mà không làm lành với nhau bằng một lời xin lỗi, một nụ cười và một chút hôn nồng ấm, chân thật... cùng quên đi những gì không tốt đẹp xảy ra, quên cảm nhận những thiêu đốt, khuyêt điếm và nết xấu của nhau!

Tâm niệm rằng, mang cái thói của bà, đem cái tốt của ông đi thể than phiền với hàng xóm thì người này thì người này là đi xuống thì, chúng tôi thì người này với nhau không bao giờ để cho cái thói tốt đáng trách này len lỏi vào đời sống với chồng. Xấu em, thì có tốt gì cho anh? Hay người này thì, xấu anh, em nào để một gì hơn? Cửa với lòng người cùng xấu là đi xuống chứ! Lời một đi cái

ĐI THO I GI A V CH NG

Tác Giả: Nguy n Th Ng c
Thứ Hai, 19 Tháng 3 Năm 2012 12:41

ình, cái nghĩa c a thu bao đ u l u luy n y!

T n Chúa ban cho chúng tôi s ng v i nhau m êm h nh phúc đ n nay đã g n 50 năm dù tu i tác gi a chúng tôi chên l ch g n tr n m t con giáp và tr i qua m t ch ng đ ng dài không ít chông gai, Chúa đ u đ n đ t chúng tôi v t qua m i ch ng ng i v t.

Nghĩa ban đ u, nghĩa c đ i

Có l t đây đ n cu i đ i mình (không bao lâu n a đâu), chúng tôi v n ph i ti p t c tâm nguy n mãi v i nhau r ng, dù trong b t c hoàn c nh nào v n gi mãi tinh th n:

Đ i tho i, không đ i ch i;
Chia s , không chia r ;
Tâm s , không gây s ;
Trò chuy n, không to chuy n;

Dĩ nhiên, chúng tôi có th không đ ng ý v i nhau v m t đ u gì đó, nh ng c v t kh i cái “tôi” c a mình h u nh ng nh n nhau đ luôn đi t i đ ng thu n.

Đ u có b t đ ng, cũng đ ng b t hòa!
Đ sao mái m chúng tôi c mãi là t m!

Và cùng đi theo con đ ng ông bà mình đã v ch:

V ch ng là nghĩa c đ i,
Ai i, ch nghĩ nh ng l i thi t h n.

“Nghĩa c đ i”? Ph i chẳng đó là đ o th y chung c a nghĩa tình phu thê?

“Đ o v ch ng ch ng đ đ i thay,
Nên vinh h n ho c ăn mà v n theo”.

ĐI THOẠI GIẤY A VÀ CHỮ NG

Tác Giả: Nguy&#n Th& Ng&#c
Thứ Hai, 19 Tháng 3 Năm 2012 12:41
